

**Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт**

**Філалагічны факультэт**

**Кафедра гісторыі беларускай літаратуры**

**Анатацыя да дыпломнай работы**

**«ВОІНСКІЯ АПОВЕСЦІ Ў БЕЛАРУСКА-ЛІТОЎСКІХ ЛЕТАПІСАХ»**

**Кохан Дар'я Мікалаеўна**

**кіраўнік Казакова Таццяна Пятроўна**

**2014**

## РЭФЕРАТ

Кохан Дар'і Мікалаеўны

### ВОЇНСКІЯ АПОВЕСЦІ Ў БЕЛАРУСКА-ЛІТОЎСКІХ ЛЕТАПІСАХ

*Агульны аб'ём* дыпломнай работы – 51 старонка, выкарыстаных крыніц – 58.

*Ключавыя словы:* летапіс, хроніка, воінская аповесць, стыль, жанр, воінская формула, Грунвальдская бітва, гераічная тэма, паэтыка, традыцыя.

*Аб'ектам даследавання* з'яўляецца “Хроніка Быхаўца”, “Хроніка Вялікага княства Літоўскага і Жамойцкага”, “Хроніка канфлікту Уладзіслава, караля Польшчы, з крыжакамі ў год Хрыстоў 1410”.

*Мэта даследавання:* аналіз жанрава-стылёвых асаблівасцей воінскіх аповесцей ў беларуска-літоўскіх летапісах; даследаванне адлюстравання Грунвальдскай бітвы ў воінскіх аповесцях беларуска-літоўскіх летапісаў.

*Метады даследавання:* гісторыка-культурны і параўнальны.

У гісторыі кожнага народа ёсць падзеі, якія пэўным чынам паўплывалі на лёс нацыі. На старонках беларуска-літоўскіх летапісаў захаваліся апісанні шматлікіх бітваў з ворагам, якія адбываліся на працягу XII – XVI стагоддзяў.

Воінскія аповесці з'яўляюцца важнай часткай беларуска-літоўскіх летапісаў. У аснову воінскай аповесці пакладзена адна гістарычная падзея, звязаная з гераічнай барацьбой народа супраць захопнікаў.

Жанрава-стылёвыя асаблівасці воінскіх аповесцей складаюцца з шырокага выкарыстання ўстойлівых прыёмаў пры паказе хода бітвы. Жанр воінскай аповесці вылучаецца ў адрозненні ад іншых сярэднявечных жанраў распрацаванасцю прыёмаў паказу галоўнага героя, паслядоўнасцю ў апісанні падзей, шырокім выкарыстаннем сродкаў мастацкай выразнасці, эпічным і патрыятычным пафасам.

*Ступень укаранення і рэкамендацыі на ўкараненні* вынікаў даследавання. Матэрыялы гэтай працы могуць быць выкарыстаны ў сярэдняй школе на ўроках беларускай літаратуры, гісторыі Беларусі і пазакласных занятках.

## РЕФЕРАТ

Кохан Дарьи Николаевны

### ВОИНСКИЕ ПОВЕСТИ В БЕЛОРУССКО-ЛИТОВСКИХ ЛЕТОПИСЯХ

*Общий объем* дипломной работы – 51 страница, использованных источников – 58.

*Ключевые слова:* летопись, хроника, воинская повесть, стиль, жанр, воинская формула, Грюнвальдская битва, героическая тема, поэтика, традиция.

*Объектом исследования* является “Хроника Быховца”, “Хроника Великого княжества Литовского и Жемойтского”, “Хроника конфликта Владислава, короля Польши, из крестоносцами в год Христов 1410”.

*Цель исследования:* анализ жанрово-стилистических особенностей воинских повестей в белорусско-литовских летописях; исследование отображения Грюнвальдской битвы в воинских повестях белорусско-литовских летописей.

*Методы исследования:* историко-культурный и сравнительный.

В истории каждого народа есть события, которые определенным образом повлияли на судьбу нации. На страницах белорусско-литовских летописей сохранились описания многочисленных битв с врагом, которые происходили в течение XII – XVI столетий.

Воинские повести являются важной частью белорусско-литовских летописей. В основу воинской повести положено одно историческое событие, связанное с героической борьбой народа против захватчиков.

Жанрово-стилистические особенности воинских повестей включают в себя широкое использование устойчивых приемов при показе хода битвы. Жанр воинской повести выделяется в отличие от других средневековых жанров разработанностью приемов показа главного героя, последовательностью в описания событий, широким использованием средств художественной выразительности, эпическим и патриотичным пафосом.

*Степень внедрения и рекомендации по внедрению* итогов исследования. Материалы этой работы могут быть использованы в средней школе на уроках белорусской литературы, истории Беларуси и внеклассных занятиях.

## **ABSTRACT**

Darya N. Kohan

### **MILITARY STORIES IN THE BELARUSIAN-LITHUANIAN CHRONICLES**

*Total volume:* 51 pages, 58 references.

*Key words:* Chronicle, Chronicle, military tale, style, genre, military formula Battle of Grunwald, heroic theme, poetics, tradition.

*Subject of research:* “Bykhovets’ Chronicle”, “Chronicle of the Grand Duchy of Lithuania and Jemoit”, “Chronicle of conflict Ladislaus, King of Poland, of the crusaders in the year of Christ 1410”.

*Purpose of research* is the analysis of genre and stylistic peculiarities of military stories in the Belarusian-Lithuanian chronicles; study of the description the Battle of Grunwald in military stories Belarusian-Lithuanian chronicles.

*Methods of research:* cultural and historical, comparative.

*Results obtained and their novelty.* In the history of every nation there are events that are specifically affected the destiny of the nation. On the pages of the Belarusian-Lithuanian chronicles preserved descriptions of numerous battles with the enemy, which occurred during the XII – XVI centuries.

Military stories are an important part of the Belarusian-Lithuanian chronicles. The basis of the military story put one historical event associated with the heroic struggle of the people against the invaders. Genre stilesticheskie especially military novels include the widespread use of sustainable practices while showing the progress of the battle. Genre military story stands in contrast to other genres of medieval elaboration techniques show the main character, sequence of events descriptions, extensive use of means of artistic expression, epic and patriotic fervor.

*Application and recommendations on further use of the results.* The material in this work can be used in high school lessons Belarusian literature, the history of Belarus and extracurricular activities.